

MAĞDUR VE ŐİKAYETÇİ HAKLARI REHBERİ

Rehber #2

**PRO
BONO**

KHAS HUKUK FAKÜLTESİ PRO BONO AĞI

SUÇ MAĞDURUYSANIZ, BİR SUÇTAN ZARAR GÖRDÜYSEÑİZ;

Suçu bildirmek hakkınızdır! Mağdur ve şikâyetçinin hakları vardır!

- Suç mağdurları ve suçtan zarar görenler yetkili makamlara suç duyurusunda bulunabilirler.
- Takibi şikâyete bağlı suçlarda şikâyet hakkını kullanabilirler.
- Ceza Muhakemesi Kanunu'na (CMK) göre, Sadece suç mağdurları ve suçtan zarar görenler değil, **herkes haberdar olduğu suçu bildirmek hakkına sahiptir.** (CMK m. 158)

Suçu bildirmek hangi durumda zorunludur? (TCK m. 278-280)

Kamu görevlileri ve sağlık çalışanları görevini yaparken suç işlendiğini gördüğünde veya öğrendiğinde ya da **işlenmekte olan bir suça tanık olan ve öğrenen HERKES suçu bildirmeye mecburdur.** Aksi halde ceza sorumluluğu doğar!

Kimler şikâyette bulunabilir? Bir süresi var mıdır?

Öncelikle şikâyet, suç duyurusu ve ihbardan farklıdır. Kanunda bazı suçların takibi mağdurun şikâyetine bağlı kılınmıştır. Diğer suçları ise adli makamlar kendiliğinden soruşturur ve **herkes adli makamlara bildirebilir.** Şikâyet hakkı mağdura aittir. Mağdurun avukatı da bu yetkiyi kullanabilir. Şikâyet hakkı öğrenmeden itibaren 6 ay içinde kullanılmalıdır (TCK m.73).

Suç duyurusu ya da şikâyet başvurusu nereye yapılır? (CMK m. 158)

Öncelikle, **Cumhuriyet Başsavcılığı'na** ya da **kolluk makamlarına (Polis veya Jandarma'ya);** Yurtdışında işlenen suçlarda T.C. **elçilik ve konsolosluklarına** yapılabilir. Ayrıca, **Valilik** ya da **Kaymakamlığa,** Görülmekte olan bir dava sırasında **mahkemeye** Kamu görevlilerinin işledikleri görev suçlarında **ilgili idareye** yapılan suç duyuruları da onlar tarafından Cumhuriyet savcılıklarına iletilecektir.

Suç duyurusu, ihbar veya şikâyet başvurusu usulü nasıldır? (CMK m.158/5)

Hem **yazılı** olarak hem de tutanağa geçirilmek kaydıyla **sözlü** olarak yapılabilir.

Bildirimden sonra Cumhuriyet savcısı ne yapar? (CMK m. 160).

Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısı, işin aslını öğrenmek için hemen soruşturmaya başlar.

Savcılık kovuşturamama (takipsizlik) kararı verirse ne yapılabilir? (CMK m. 173)

Bu karara karşı savcılık makamının bulunduğu yer ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hakimliğine kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde itiraz edilebilir.

Kimlere avukat görevlendirilir?

- 18 yaşından küçük mağdurlara,
- Sağır veya dilsizlere,
- Kendini ifade edemeyecek ölçüde engelli bulunanlara istemleri olmaksızın bir avukat görevlendirilir.
- Ayrıca, mağdur ile şikâyetçi avukatları yoksa, **Cinsel saldırı suçunda** ve
- **Alt sınırı 5 yıldan fazla hapis gerektiren suçlarda** baro tarafından avukat görevlendirilmesini isteyebilirler.

Mağdur ile Şikayetçinin Hakları Nelerdir

Soruşturma aşamasında:

- Delillerin toplanmasını isteme,
- Dosyadan belge örneği verilmesini isteme (soruşturmanın gizliliğine zarar vermemek koşuluyla),
- Soruşturma belgelerini ve el konulan ya da muhafaza altındaki eşyayı avukatına inceletmeyi isteme;

Dava açıldıktan sonra:

- Duruşmadan haberdar edilme,
- Ceza davasına katılma,
- Dava dosyasından tutanak ve belge örneği isteme,
- Tanıkların davetini isteme,
- Kanuni koşullara uymak kaydıyla itiraz, istinaf, temyiz kanun yollarına başvurma haklarına sahiptir.

● **Bu hakların yetkili makamlar tarafından hatırlatılması kanuni bir yükümlülüktür!**

● **Mağdur ve şikâyetçinin haklarını öğrenmeleri de bir haktır (CMK m. 234/3)!**

YASAL UYARI

KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı tarafından hazırlanmış haklara ilişkin rehberler ve bilgilendirme yazılarında yer alan bilgi ve açıklamalar sadece genel bilgilendirme amacı taşımaktadır. Haklara ilişkin rehber ve bilgilendirme yazıları Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin akademik kadrosu tarafından hazırlanmış bilimsel nitelikte eserler olmakla beraber, Kadir Has Üniversitesi bu bilgilerin doğruluğu ve güncelliği konusunda hukuki bir güvence vermemektedir. Kadir Has Üniversitesi bu sitede yer alan herhangi bir içeriğin doğrudan veya dolaylı olarak kullanılması nedeniyle oluşan zararlardan hiçbir şekilde sorumlu değildir. KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı internet sitesinde yayınlanan bilgi ve verilerin bir kısmı veya tamamı herhangi bildirim yapılmaksızın değiştirilebilir.

Türkiye Cumhuriyeti Barolar Birliği'nin ilgili düzenlemeleri ve Avrupa Birliği Avukatlık Meslek Kuralları uyarınca KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı tarafından hazırlanan ve paylaşılan haklara ilişkin rehber, bilgilendirme yazıları ve sair bilgilerin reklam, teklif, hukuki öneri, avukatlık faaliyeti veya danışmanlık teşkil etmesi söz konusu değildir. Mevzuat ve içtihat değişiklikleri gibi sebeplerle paylaşılmış olan bilgilerin mevcut hukuki durumu yansıtmayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Okuyucular sadece haklara ilişkin rehber ve bilgilendirme yazılarında verilen bilgilere göre hareket etmemeli, kendi durumları özelinde uygulama bulacak güncel hukuki kural ve süreçler hakkında bilgi sahibi olabilmek için bir avukattan profesyonel destek almalıdırlar.

KHAS Hukuk Fakültesi Pro Bono Ağı tarafından hazırlanmış haklara ilişkin rehberler ve bilgilendirme yazıları ile ilgili Ağın internet sitesi üzerinden paylaşılan sair bilgi ve veriler Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne ait olup, Fakültemizin yazılı izni olmaksızın kullanılması yasaktır. Yazılı onay alınmadan Kadir Has Üniversitesi Pro Bono Ağı'nın internet sitesine internet bağlantısı ('link') verilmesi kesinlikle yasaktır. Paylaşılan bilgi ve verileri usulsuz kullananlar hakkında yasal işlem başlatılacaktır.

Hukuk
Fakültesi

Kadir Has Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Pro Bono Ağı

Diğer rehberlerimiz için :
<https://law.khas.edu.tr/tr/probono>

